

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет/інститут економічний

Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Організація і методика аудиту за видами економічної
діяльності**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма Облік і оподаткування

Спеціальність 071 Облік і оподаткування

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування,
Протокол № 9 від 23 грудня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Організація і методика аудиту за видами економічної діяльності
Викладач (-і)	Василюк М.М., д.е.н., професор кафедри обліку і оподаткування
Контактний телефон викладача	+38(066)4653250
E-mail викладача	mariya.vasyliuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний та заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/6730
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій
2. Анотація до курсу	
Навчальна дисципліна «Організація і методика аудиту за видами економічної діяльності» відноситься до вибіркових економічних дисциплін, які формують фаховий рівень майбутніх фахівців. Вивчення дисципліни передбачає набуття та розвиток базових знань з аудиту діяльності різних сфер господарювання в умовах ускладнення економічних зв'язків. Програма навчальної дисципліни присвячена вивченню особливостей проведення аудиту галузей будівництва, торгівлі, сільському господарстві, транспорті тощо.	
3. Мета та цілі курсу	
<i>Мета:</i> формування у студентів базових знань: з особливостей методики аудиту окремих галузей економіки; набуття навичок складання планів і програм аудиту, що відображають специфіку фінансово - господарської діяльності галузей торгівлі, сільськогосподарських підприємств, будівництва, автотранспорту та ін.; розуміння розвитку і забезпечення процедурного забезпечення аудиторського процесу контролю різних сфер господарської діяльності. <i>Цілі курсу:</i> опанування особливостей аудиторського контролю враховуючи специфіку галузей, інструментарію застосування та процедур аудиту; оволодіння методиками оцінки ризиків у діяльності різних сфер господарювання; оволодіння практичними методами розроблення заходів запобігання порушень; набуття умінь із розроблення заходів усунення порушень, зловживань та мінімізації ризиків господарської діяльності.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
ІК. Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у сфері професійної діяльності з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. <i>Загальні компетентності:</i> ЗК01. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК03. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК04. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК05. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК07. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). <i>Фахові компетентності:</i> СК01. Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу. СК09. Здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування. СК10. Здатність проводити наукові дослідження з метою вирішення актуальних завдань теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування.	

СК12. Володіти теоретичними знаннями та практичними навичками для забезпечення консультування суб'єктів господарювання з обліку і оподаткування.

Програмні результати навчання:

ПРО6. Визначати інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні підприємством, надавати консультації управлінському персоналу суб'єкта господарювання щодо облікової інформації.

ПРО7. Розробляти внутрішньофірмові стандарти і форми управлінської та іншої звітності суб'єктів господарювання.

ПРО9. Формувати фінансову звітність за національними та міжнародними стандартами для суб'єктів господарювання на корпоративному рівні, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття управлінських рішень.

5. Організація навчання

Обсяг курсу – 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
лекції	16	6
практичні	14	4
самостійна робота	60	80

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Статус дисципліни
I	071 Облік і оподаткування	перший	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема, план	Кількість годин		
	лекція	практичне заняття	самостійна робота студента
ТЕМА 1. СУТНІСТЬ І ПРЕДМЕТ АУДИТУ 1. Система незалежного аудиту в Україні. Мета та завдання, види аудиту. 2. Правові основи аудиторської діяльності в Україні. 3. Предмет аудиту. Об'єкти аудиту та їх класифікація.	1/1	1/1	8/2
ТЕМА 2. МЕТА ТА ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ АУДИТУ 1. Мета та процедури зовнішнього аудиту. 2. Підготовка і сертифікація аудиторів. 3. Порядок створення аудиторських фірм. Функціональні завдання та принципи регулювання аудиту. 4. Права, обов'язки і відповідальність аудиторів та аудиторських фірм.	1/-	1/-	4/4
ТЕМА 3. АУДИТОРСЬКИЙ РИЗИК І ОЦІНЮВАННЯ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ 1. Сутність та види аудиторського ризику. 2. Методика визначення аудиторського ризику. 3. Оцінка помилок і ризику в аудиторській діяльності. 4. Планування аудиту та аудиторські процедури. Види аудиторських тестів та їх роль у процесі аудиторської перевірки.	2/-	2/-	6/4
ТЕМА 4. АУДИТОРСЬКІ ДОКАЗИ 1. Аудиторські докази, їх класифікація та вимоги до них. 2. Процедури отримання аудиторських доказів.	2/-	1/-	6/6

ТЕМА 5. АУДИТ СУБ'ЄКТІВ ТОРГІВЕЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ 1. Основні завдання, джерела інформації аудиту операцій з товарами та нормативно-правове забезпечення. 2. Методика проведення аудиту операцій з товарами та матеріальними запасами. Організація та методика проведення переоцінки товарно-матеріальних цінностей. 3. Організація аудиту вендінгової діяльності.	2/1	2/1	6/10
ТЕМА 6. МЕТОДИКА АУДИТУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ 1. Аудит витрат на виробництво продукції рослинництва. 2. Аудит витрат на виробництво продукції тваринництва. 3. Аудит допоміжних виробництв і обслуговуючих галузей агропромислового комплексу.	2/1	2/-	8/16
ТЕМА 7. МЕТОДИКА АУДИТУ ДІЯЛЬНОСТІ БУДІВЕЛЬНИХ І ТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ 1. Аудит діяльності будівельних підприємств. 2. Аудит діяльності транспортних підприємств. 3. Особливості фінансових розрахунків із замовниками та субпідрядниками у будівництві.	2/1	2/-	8/10
ТЕМА 8. МЕТОДИКА АУДИТУ ДІЯЛЬНОСТІ НЕПРИБУТКОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ 1. Інформаційна база аудиту діяльності неприбуткових організацій. 2. Аудит цільового використання грантових коштів неприбуткових організацій.	2/1	2/1	6/14
ТЕМА 9. ОСОБЛИВОСТІ АУДИТУ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ 1. Організація та методика проведення аудиту банківських операцій. 2. Аудит депозитних операцій та операцій з кредитування юридичних і фізичних осіб.	2/1	1/1	8/14
Разом	16/6	14/4	60/80

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	До залікової відомості виставляється підсумкова оцінка за стобальною шкалою та шкалою ECTS: Зараховано – “відмінно” (90-100 балів) – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами; Зараховано – “добре” (70-89 балів) – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках; Зараховано – “задовільно” (50-69 балів) – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки; Незараховано “незадовільно” (менше 50 балів) – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами. Накопичення балів студентом під час вивчення дисципліни проводиться
---	---

	у такому співвідношенні: – поточне оцінювання в навчальному семестрі (90 %); – самостійна робота студента (індивідуальне завдання/тестування (10 %)). Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Якщо студент пропустив заняття (лекційні чи практичні) без поважної причини та без відома викладача – він зобов'язується відпрацювати їх. Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Також за рішенням кафедри обліку і оподаткування здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали (див. Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, URL: https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf
Вимоги до письмових робіт	Студенти виконують письмові роботи, основною метою яких є перевірка ступеня засвоєння теоретичних положень курсу. У разі відсутності здобувача з поважних причин при написанні контрольної роботи йому надається можливість виконати цей вид роботи в межах індивідуально-консультативної роботи з викладачем або в межах визначеного викладачем відповідного семінарського (практичного) заняття. При неявці здобувача у зазначений термін без поважних причин кількість балів за контрольну роботу дорівнює "0" (нуль). При написанні письмових робіт слід дотримуватись академічної доброчесності.
Практичні заняття	Практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов'язує теоретичне навчання і практичні навички з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінка за практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни.
Підсумковий контроль	Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка (у стобальній шкалі) з навчальної дисципліни визначається як сума оцінок за всі види робіт, які здійснювались протягом вивчення дисципліни.
Самостійна робота	Загальний обсяг годин самостійної роботи студента, що відводиться на вивчення дисципліни «Організація і методика аудиту за видами економічної діяльності» складає 60 годин для студентів денної форми навчання та 80 год - для заочної форми навчання. Студентам пропонується виконання завдань, що розміщені у Системі дистанційного навчання Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника (https://dlearn.pnu.edu.ua/developer/course/view/6730). Згідно графіку навчального процесу в період контролю за самостійною роботою студент проходить тестування на платформі дистанційного навчання.

Методи навчання	<i>Наочні методи</i> навчання - ґрунтуються на візуальному сприйнятті інформації для полегшення вивчення навчального матеріалу (використання ілюстрацій, графіків, схем, мультимедійних матеріалів (презентації, відео). <i>Інтерактивні методи</i> навчання - ґрунтуються на принципі зворотного зв'язку, коли здобувач освіти отримує відповіді, зауваження та поради щодо певної проблематики від викладача чи одногрупників; коли здобувачі освіти взаємодіють між собою, а викладач виступає координатором та наставником, а також стежить за дотриманням навчальних та етичних норм (відповіді на запитання та опитування думок здобувачів освіти, кейс-стаді, дискусії, мозковий штурм, ігровий метод). <i>Практичні методи</i> навчання - передбачають виконання задач та вправ), які спрямовані на розвиток навичок і практичного застосування знань. <i>Інноваційні методи</i> навчання - поєднують інтерактивні та комп'ютерні технології. Серед інноваційних методів навчання використовуються: компетентісний метод, проєктно-дослідницький метод, використання інформаційно-комунікаційних технологій та діджитал-інструментів. Зокрема інструменти Google, програми Canva, Prezi, Kahoot, Mentimeter. <i>Методи дистанційного навчання</i> - ґрунтуються на використанні інформаційних технологій, в т.ч. університетської авторської системи дистанційного навчання (https://d-learn.pnu.edu.ua), платформ для організації відеоконференцій: Zoom Video Communications, Google Meet.
-----------------	--

7. Політика курсу

Письмові роботи: студент повинен самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей). Студент опрацьовує питання, що призначені для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання у визначений для контролю самостійної роботи період згідно графіку навчального процесу.

Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем освіти занять регламентується Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника. Ознайомитися з положенням можна за посиланням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>. Академічну заборгованість студент здає відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими в університеті правилами.

Академічна доброчесність: очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>. Списування під час контрольних робіт та екзамену є недопустимими. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише для виконання он-лайн тестування. Для обчислень можна використовувати калькулятор.

Вживати їжу та напої під час занять в аудиторії забороняється (крім води або за медичними показаннями).

Відвідування занять: відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному форматі відповідно до встановлених університетом правил.

Пропуски занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях, при цьому оцінка не ставиться, а "нб" округляється.

Неформальна освіта: у студентів є можливість отримати додатковий бал до підсумкової оцінки (3 або 5 балів залежно від складності курсу), пройшовши онлайн курси на платформі Coursera, Prometheus (чи інших рекомендованих кафедрою обліку і оподаткування: <https://koia.pnu.edu.ua/platformy-dlia-neformalnoi-osvity/>). Обраний курс повинен розширювати знання з дисципліни «Організація і методика аудиту за видами економічної

діяльності». Сертифікат потрібно надіслати на електронну адресу: mariya.vasyliuk@pnu.edu.ua) не пізніше ніж за 5 днів до останнього практичного заняття.

Попередньо студент повинен погодити коректність обраного курсу (написавши лист на електронну адресу mariya.vasyliuk@pnu.edu.ua).

8. Рекомендована література

1. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність в Україні: Закон України від 21.12.2017 р. № 2258–VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>
2. Міжнародні стандарти аудиту видання 2016–2017 років: що нового? URL: <https://www.pabu.com.ua/ua>
3. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, видання 2016-2017 р. URL <https://www.apu.net.ua/component>
4. Міжнародний стандарт з управління якістю (МСУЯ) 1 «Управління якістю для фірм, що виконують аудити чи огляди фінансової звітності, або інші завдання з надання впевненості чи супутніх послуг : <https://www.mof.gov.ua/uk/mizhnarodni-standarti-audit>
5. Аудит: навчальний посібник / А. О. Баранова, Т. А. Наумова., А.І. Кашперська. Х.: ХДУХТ, 2017. 246 с.
- 6.Рядська В.В., Петраков Я.В. Аудит. Практикум. К.: ЦУЛ, 2022. 416 с.
7. Аудит: підручник (в двох частинах) / за ред. Грушко В.І./ Брадул О.М., Шепелюк В.А., Ільїна С.Б., Юнацький М.О., Хорошенюк А.П., Брадул Т.В., 4-те вид. доп. і перероб. Київ : Видавництво Ліра-К, 2021. 324 с.
8. Аудит: навч. посіб. / [С.І. Дерев'янка, Н.П. Кузик, С.О. Олійник, О.М. Ганяйло] - К. : «Центр учбової літератури», 2020. 380 с.
9. Бержанір І.А. Організація і методика аудиту: навч. посіб. для закладів вищої освіти / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань: ВПЦ «Візаві», 2022. 326 с.
10. Бондаренко О.М., Масюк І.І. Методика проведення аудиту, формування та списання дебіторської та кредиторської заборгованості. Щомісячний інформаційно-аналітичний журнал «Економіка. Фінанси. Право». Випуск 7'2020. К.: «Аналітик», 2020. с.10-14.
- 11.Гончарук Я.А. Аудит:Навч. посіб. / Я. А. Гончарук, В.С. Рудницький. К. : Знання, 2018. 443 с.
12. Дєєва Н.М. Аудит: навч.-метод. посіб. / Н.М., Дєєва, О.І. Дедіков. К. : ЦУЛ, 2019. 184 с.
13. Облік, аналіз, аудит і оподаткування: навч.-метод. Посібник / А.І.Вєргун, Т.В.Косташ, Т.М.Ковальчук, М.А.Проданчук, І.І.Никифорак; за заг. ред. д.е.н., проф. Т.М.Ковальчук. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2020. 520 с.
14. Облік і аудит: навч. посібник / Т.М.Ковальчук, І.І.Никифорак; за ред. Т.М.Ковальчук. Вид. 2-ге, доп. та перероб. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2021. 316 с.
15. Облік і аудит: практикум / Укл. Т.М.Ковальчук, І.І.Никифорак. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2021. 148 с.
16. Огійчук М.Ф., Рагуліна І.І., Новіков І.Т. Аудит: Навч. посібник. Вид. 4-те, перероб. і допов. К.: Алерта. 2020. 852 с.
17. Облік, оподаткування та аудит: навч. посіб. / В.Я. Плаксінко, Ю.А. Верига, В.А. Кулик, Є.А. Карпенко. К.: Центр учбової літератури. 2019. 509 с. 3.М.Ф. Огійчук, І.І. Рагуліна, І.Т. Новіков Аудит: Навч. посібник. Вид. 4-те, перероб. і допов. Київ: Алерта, 2020. 852 с.
18. Рязанова Н. О. Аудит : навчально-методичний посібник. Старобільськ : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2021. 234 с.
19. Яковишина Н. Організаційно-методичні аспекти аудиту продажу й отримання виручки // Економіст. 2017. № 3. С. 54 – 56.
20. Якість сучасного аудиту: навч. посібник / за ред. М.М. Василюк, О.Е. Лубенченко, О. Ю. Редько / Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г.М., 2020. 132 с.
21. Трохановський В.Д., Василюк М.М. Внутрішній аудит в системі управління грантовою діяльністю закладів вищої освіти // Ефективна економіка. № 10 (2024). DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.10.18>

Інтернет-ресурси

1. Орган суспільного нагляду за аудиторською діяльністю. URL : <https://www.apob.org.ua/>.
2. Аудиторська палата України. URL : <https://www.apu.com.ua/>.
3. Міністерство фінансів України. URL : <https://www.mof.gov.ua/uk>.

Викладач

Марія ВАСИЛЮК